

**Stockholms
universitet**

BESLUT
2021-02-18

Dnr SU FV-4395-20

Rektor

Rikard Skårfors
FD, Utbildningsledare
Rektors kansli, Ledningssekretariatet

Regeringskansliet (Miljödepartementet)

Yttrande över Naturvårdsverkets förslag till revideringar av miljöledningsförfordningen

Stockholms universitet har av Regeringskansliet (Miljödepartementet) anmodats att inkomma med synpunkter på de förslag till revideringar av förfordningen (2009:907) om miljöledning i statliga myndigheter som redovisats av Naturvårdsverket i en remitterad promemoria (M2020/01705/Nm).

Övergripande synpunkter

Stockholms universitet tillstyrker i stort de förslag till förändringar i förfordningen som redovisas i promemorian. Förslagen är överlag i överensstämmelse med utvecklingen av miljöarbetet under de senaste åren och innebär lämpliga ökade krav och ambitionshöjningar. Universitetet har emellertid synpunkter och kommentarer avseende enskilda förslag, vilka redovisas i det följande.

Specifika synpunkter

4.2.3 Fokus på direkt miljöpåverkan

Stockholms universitet föreslår att begreppen ”direkt” och ”indirekt” miljöpåverkan ersätts med begreppet ”betydande” miljöpåverkan. ISO 14001:2015 fokuserar på det senare begreppet och om påverkan är direkt eller indirekt är oväsentligt. Utifrån det förarbete som genomförts hos Naturvårdsverket (miljöutredning, analyser etc.) ska de betydande miljöaspekterna hanteras oavsett om de är direkta eller indirekta.

Om Naturvårdsverket inte följer ovanstående förslag bör det tydliggöras i annan lagstiftning att indirekt miljöpåverkan ska inkluderas eller beaktas. Risken är annars att indirekt miljöpåverkan inte hanteras enligt nuvarande lagstiftning, med konsekvensen att arbetet med indirekt miljöpåverkan prioriteras ned.

4.2.4 Nya definitioner och begrepp

Stockholms universitet föreslår även här att ”betydande” miljöpåverkan ersätter ”direkt” och ”indirekt” miljöpåverkan.

I övrigt tillstyrker universitetet förslaget att bryta ut miljökrav i upphandlings- och inköpsprocesser till en egen kategori då det har inverkan på samtliga myndigheter. Universitetet är positivt till införandet av begreppet livscykelperspektiv, som är en förutsättning för att arbetet med miljökrav i upphandlingar ska kunna jämföras mellan myndigheter samt följas upp och återspeglaras.

4.2.5 Hänvisning till EMAS och ISO 14001-standarden utgår

Stockholms universitet tillstyrker förslaget att skrivningen om att myndigheter bör certifiera sig enligt ISO 14001 utgår. Detta tillsammans med genomgående anpassning till ISO-standarden (genom tillägg och förtydliganden om uppföljning av revisioner och egen uppföljning och förstärkning om livscykelperspektivet och resurshushållning/avfall) gör att kraven på heltäckande miljöledning blir tydligare och bättre överensstämmande med behoven av att minska miljöpåverkan.

4.2.6 Förtydliganden av förordningen i förhållande till ISO-standard 14001:2015

Se Stockholms universitets synpunkter under rubrik 4.2.3.

4.2.7 Krav på handlingsplan utgår

Stockholms universitet tillstyrker förslaget att krav på handlingsplan utgår och att uppföljning ska ske inom ramen för ordinarie styrmodell. Detta går väl i linje med att integrera miljöarbetet i ordinarie processer och inte i separata rutiner och system.

4.3.1 Stärkt integrering av miljöarbetet och ständig förbättring

Stockholms universitet ställer sig negativt till det föreslagna kravet att inom varje myndighet se över miljömålen årligen och uppdatera dem vart tredje år. Miljömålen och åtgärderna löper oftast över längre tidsperspektiv än ett år vilket innebär att effekten från åtgärden inte nödvändigtvis ses efter ett kalenderår. Miljömålen följs upp årligen inom den ordinarie processen för miljöledningsarbetet, men uppdateringsintervallet av målen bör styras av den specifika miljöpåverkan och de åtgärder som sätts in för att minska miljöpåverkan. Ett tydligt exempel är klimatarbetet som sker inom flera myndigheter där långsiktiga mål tas fram och beslutas. Förslagsvis bör uppdateringen av miljömålen följa den ordinarie planeringsprocessen inom respektive myndighet.

Stockholms universitet tillstyrker förslaget till ändring i 8 § där det tydliggörs att miljöpolicy och miljömålen ska bidra till det nationella generationsmålet samt tillägget att de ska bidra till de globala målen för hållbar utveckling (Agenda 2030). Denna förändring möjliggör ett bredare och mer inkluderande arbete med miljöledningssystemet och tydliggör att miljöledningssystemet bidrar till den ekologiska dimensionen av hållbarhetsmålen.

4.3.2 Ny fråga om resurshushållning och avfallshantering

Stockholms universitet tillstyrker förslaget om ett ökat fokus på livscykelperspektivet, under förutsättning att en vägledning tas fram.

4.3.3 Miljöhänsyn i alla steg av inköpsprocessen

Stockholms universitet tillstyrker förslaget att utöka uppföljningen och krav på miljöhänsyn genom hela inköpsprocessen. Att utöka kraven till att inkludera miljöhänsyn i inköpsprocessens samtliga faser ligger i linje med arbetet att begränsa myndigheternas konsumtionsbaserade utsläpp.

4.4.3 Fokus på uppföljning av det systematiska miljöarbetet

Stockholms universitet tillstyrker förslaget att förändra rapporteringen från att vissa frågor som besvarats med fritext ska besvaras via svarsalternativ och att vissa frågor utgår. Vissa frågor kan även omformuleras till självskattningar, även om det kan innebära visst merarbete för myndigheten.

4.4.5 Förändringar i formuläret

Stockholms universitet anser att frågan ”Inom vilka områden och i vilken grad har myndigheten integrerat miljöhänsyn i styrningen av verksamheten?” (3§, s. 39) blir svår för respondenter att besvara och vikta för Naturvårdsverkets bedömning. Själva uppföljningen av integreringen av miljöarbetet i styrningen är viktig, men frågan bör omformuleras.

4.5 Övriga synpunkter som övervägts

Stockholms universitet föreslår att Naturvårdsverket beaktar att införa en indikator för effektiv resurshushållning och avfallshantering. Upplägget bör likna det som redan finns inom det kommunala arbetet med förflytningsindikatorer. Flertalet myndigheter mäter redan idag sitt avfall vilket innebär att den administrativa bördan inte blir större. Naturvårdsverket samlar numera in statistik för farligt avfall vilket gör att kontrollfunktionen på vissa fraktioner bör kunna genomföras.

Detta beslut är fattat av rektor, professor Astrid Söderbergh Widding, i närvaro av prorektor, professor Clas Hättestrand, och universitetsdirektör Eino Örmfeldt. Studeranderepresentanter har informerats och haft tillfälle att yttra sig. Övrig närvarande har varit Henrik Lindell, Ledningssekretariatet (protokollförare). Föredragande i ärendet har varit utbildningsledare Rikard Skårfors.